

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH (ATALANISTA)

Any 2.— Núm. 68.— Diumenge 17 de Novembre de 1901.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyen càrrechs pùblichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi á la organisiació interior de nostra terra: volém que catalans sian los jueges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia's plets y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facilitat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional forosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Després de la lluita

L'espectacle que devant dels nostres ulls se desenrotllà el diumenge y'l dimarts prop-passats ab motiu de les eleccions municipals, és consolador a tot serho. Lo desvetllament de l'opinió, l'affany de l'inmensa majoria dels ciutadans honrats y dignes, que tenen conciència de son valor y de sos drets, pera anorrear aquest caciquisme que'n envileix y deshonra, s'ha demostrat tan eloquèntment y ab tanta forsa, que hi hagué moments en que tothom cregué assegurar lo triomf de la candidatura administrativa.

Circunstancies previstas si, mes no evitadas pels obligats a ésser los primers en lo manteniment de l'ordre, y medis denigrants posats en pràctica pels qui no contents ab viure a l'esquena del poble explotan la seva ignorància y la seva miseria, han fet que únicament quedés indiscutible la nostra victòria moral. Ja'n tenim prou pera seguir treballant ab fè y entusiasme com fins ara ho venim fent; ja'n tenim prou pera continuar la nostra tasca, desvetllant las conciències y obrint los ulls als cegos d'espiritu queno han pogut gaudir encara l'hermosa y esplèndenta llum de la veritat y de la justicia.

Molt optimistas eran los nostres càlculs al començar aquesta campanya de regeneració veritable; però no podíam creure mai que tants y tan valiosos elements s'accoplessin sota la senyera per nosaltres enlairada y recullida per lo més triat de la societat tarragonina. Per això avuy, satisfets y orgullosos, considerem cumplir nostre primordial deber, fent públic testimoni d'agrahiment vers tots aquells que, sense renunciar a ideals polítichs lleal y honradament sostinguts, han sapigut compendre la obligació que tenen tots los ciutadans d'anteposar los interessos del Municipi a les passions petitas y als migrants egoïsmes de partit.

Clar és—y mentiriam si no ho diguem,—que al costat d'aquesta satisfacció y d'aquest justificat orgull, sentim dolorit lo nostre cor per la fribolla del desengany, y's colors de la vergonya'n pujan a la cara al considerar certs actes de baixesa y de traidoria, impropis de cabellers que s'han cregut tenir una reputació y un nom respectables.... Però aquesta pena la tenim ja decomptada y no ha d'influir gens ni mica en la nostra conducta; ans al contrari, servirà pera encoratjarnos de debò a seguir lluytant pel pervindre de Tarragona, única aspiració que alimentem, compendié tots los nostres disits y de las nostres vehemències de patriots.

Devant de l'opinió, ab lo cap alt y ab lo cor net, nos presentarem sempre, y vulga Déu que ni un moment desmayi l'interesa y'l civisme de que hem donat fins ara patenta mostra. Ahi combatent vics arrelats en las costums del nostre poble, més per la punible tolerància de las autoritats que per innata perversió; després, senyalant als ciutadans lo camí únic per conseguir que l'administració dels béns comunals torni a las mans d'ahont surti en mal'hora, mercès al centralisme y á la política ràstrera que'n desgovernava; demà, lluytant y morint si convé per la llibertat de la Terra, decidié estèm a esmerars nostra escassa intel·ligència y's esforços de la nostra voluntat en aquesta obra patriòtica.

Als que ns han ajudat, als que moguts pel mateix entusiasme que ns anima, no hau reparat en venir al costat nostre pera donar la batalla al caciquisme, los emplàssem ja pera la vinenta jornada. Havèm possat a prova'l nostre valor, y no dupèm que ab fè y perseverància vencerem dintre de poch la traidoria dels poderosos, l'ignorància dels humils, l'indiferència d'uns quants, los diners dels aristòcrates y'l poder d'aquestes empreses explotadoras qu'esperan lo dia de las eleccions pera repartir dividendos.

La gent de C.

Desde questa hora en endavant sols los cegos podrán negar l'importància real y positiva del moviment d'opinió á la nostra ciutat. Lo diumenge y dimars passats foren dies de prova pera's bons fills de Tarragona. Quin espectacle més hermos y més patriòtic fou vèurels units tots y bategar son cor a l'impuls dels mateixos sentiments, acudint a las urnas á votar la candidatura administrativa pera aixís burlar l'imposició de la candidatura que per medis que repugnan á la

consciència y á la dignitat humana apoyaven los que més obligació tenían de fer cumplir la llei! Entenguix bé'l poble; tarragoni; aquests són los que ab lo crit de Visca Tarragona, de dia y de nit volen xuclarhi la sanch y treballan de franch per la causa catalana com los polítics madrilenyans; més ben dit: amuntgen llenya porque tot això aviat se acabi.

Nosaltres tenim de fer constar la pena que'n ha produxit tanta indignitat y més que tot que no vagin á la nostra corporació municipal lègitims representants del poble.

Devant de l'impotència, del descrèdit y de l'impopularitat dels polítics centralistes que tot això suposa, sentim més que indignació, que aquesta no hi cap may en las ànimàs honradas, fàstic y tristesa.

Es aquesta una de las maneras de dignificar lo poble de Tarragona comprant la voluntat del poble necessitat pera melhor explotarnos, y després atacar temerosament los interessos del municipi? Quina gent de bé! Tenim prou presents tarragonins, y uniu vostre desprecí, al general desprecí que á la gent honrada y digna li han merescut las manifestacions dels polítics caciquistes que ab aytals avensos volen portar á l'Espanya cap á la regeneració de las costums políticas.

Tant de bò, un altre vegada, a fi d'évitar los *convincents*, excessos d'aquesta gent tant poch escrupulosa, no tinguem de fernes la justicia per nostra propia mà.

Passada la nuvolada, lo temps aclarirà tot lo que's diu; mentre tant, vegiu si tenim sobradament raho's catalanistes en ésser partidaris d'un canvi de règim que ofereixi més garantias de moralitat y'd rectitud; en volguer que l'absolutisme brutal y monàrquic del Poder de l'Estat y dels caciques, no siga mai un obstaclo

pera la vida lliure y l'espansió y pera l'exercisió conscient dels drets civils y polítics dels ciutadans.

Lo del diumenge y del dimars passats és una vergonya pública per la falta de nobles energies en l'hermosa lluita per las ideas, de part dels que'n desgovernan y malmenan nostras suades.

Que segueixin, que segueixin sa marxa corruptora que'l fa abaxiar lo cap dels carrers de Tarragona.... Potser dintre dos anys ja no caldrà que ns tornem á veure cara a cara: la dignitat y'l bon nom haurán substituïts als diners.

CONSIDERACIÓNS

Ha de passar molt temps abans de que l'obrer conegui sos verdaders interessos, y és ab pena que ho fèm constar. Mentre vegem á las llistes electorals aquells enfilalls de ciutadans que no saben llegir ni escriure, serà difícil per falta de cultura pública exigir que las eleccions representin la fidel voluntat del poble, puig no podrá evitarse que una gran part de vots s'emeten inconscientement.

Allunyats de las lluitas políticas, no havíam pas estudiad d'aprop las eleccions. Lo diumenge y dimars passats foren nostra primera escola, y de l'estudi esurtirem contrastats, apenats, puig jamay podíam arribar á pensar lo sens nombre de baixeses y miserias posades en joch pel caciquisme pera seguir usufruït la governació del poble.

En tres classes cal dividir els electors que prengueren part en las eleccions passadas. Per primera vegada un sens nombre de ciutadans dignes, alentats per las sanitoses doctrinas propagades un dia y altre dia desde aquest setmanari, prenien part en la lluita votant ab fè y entusiasme la candidatura administrativa; d'altra los que per un ideal polítich professat ab sinceritat desatenian tota proposició per temptadora que fós, y per últim los electors sens pudor, dignitat ni conciència, que per necessitat, egoisme, indiferència ó altra cosa pitjor encara, oferian son vot á l'ençant pùblic votant al qui'n donés més diners.

Pera tots los qui ab convicció emetren sos vots, fossin quins fossin los ideals, consignarèm nostre major respecte. Rés hi fà que no pensin com nosaltres, que sigan nostres enemicxs, si volen, és ab gust qu'acceptem lo veredict de del poble, puig no altra cosa significan las eleccions. De la mateixa manera que busquem lo respecte pera nostres idees, som respectuosos ab las dels demés; nostre desprecí, nostre enuig, és pera aquests polítics d'ofici que sens ideals de cap classe, dihentes avuy conservadors, demà republicans, l'altre dia lo que'n convé, buscan sols en la política

lo medi de satisfer son profit personal, en pugna casi sempre ab los interessos que están encarregats. L'administrar.

Mes, si sabèm tractar ab respecte á tots los electors qu'emeteren son vot á conciència, no tenim prou paraules pèra execrar als qui en fusca d'una representació fictícia, falsa, com falsas són las convicções y intencions, convertiren los voltants dels col·legis electorals en una fira, ahont á l'igual que bens se contractavan ciutadans pera que emetissin sos sufragis á prior de tal ó qual candidat.

Demostra això un grau de rebaixament gran en los qui pagan los vots, una falta de sentit moral aterrador, una negació de tot sentiment enlairat y digno. En quant als qui vénen son vot, encara que no tant culpables com los qu'ils compran, són també indignes de disfrutar del dret de sufragi. No és pas pera que cobrin un, dos, cinc, deu, quinze, divuit duros, per lo que se'n dóna dret á pendre part en las eleccions.

Aquesta massa inconscient que pensa haver fet un gran negoci cobrant una quantitat pel seu vot, sufreix una tremenda equivocació, sols disculpable per son atras intelectual y ab lo poch empreny que tenen las classes anomenades directoras en dirigirla pel veritable camí de la cultura.

Si las classes necessitadas, (y consti que no són sols aquestas las que mercadejan ab los vots, puig també cauen en la temptació molts egoïstas), calculassin que al votar pera regidors investeixan á determinades personalitats del càrrec per quatre anys, tal vegada se convencerian de que l'almoina que'l hi fan en un sol dia es no res comparat ab les beneficijs que conseguirian d'una administració gelosa y l'onrada dels intèr-

essos ciutadans.

Avuy son vot se'n hi paga ab una petita quantitat; van á votar, los hi donan la quantitat convinguda y en paus. Gay-

re bé ja no tenen dret á preocuparse més de la cosa pública; sembla que ab lo que han guanyat, diguem-ho aixís, lo dia de las eleccions han fet ja la felicitat de sa familia.

Ab aquesta manera de procedir, lo que s'an és perpetuar la seguida de mals administradors, puig no pot serho bò de cap manera qui deu l'elegció al diner, y aixís Tarragona vá com vá. Aixés aquests mateixos electors, quina voluntat se doblega á la mèllor oferta's troben ab que la nostra població és una de las més caras d'Espanya, se troben ab un Ajuntament que poguen afavorirlos no ho fá, ab un Ajuntament que ab un presupost grandíos, gayre bé res dedica á beneficència, ab un Ajuntament que carega sobre totas las contribucions lo més que la llei li permet; y si tot això fá que la vida aquí siga difícil y un obrer viu en nostra ciutat més ab pena ab tres pessetas que en altres ab dos, y si la qüestió econòmica li és un problema permanent que no's queixi: recordi quel dia que podia contribuir a mellovar sa condició escullint administradors dignes, y renunciar á aquest dret per un duro ó dos; ab això va matar la fam un dia.... y va deixar que la miseria s'ensenyeugues á perpetuitat de sa llar, matant amb las privacions la salut de sos fills y de sa familia.

A tots, richs y pobres, tal vegada á aquests més que á aquells, interessa'l pèrvindre de Tarragona; y mentre hi hagi qui no ho vulga entendrer, seguirà la condició escullint administradors dignes, y renunciar á aquest dret per un duro ó dos; ab això va matar la fam un dia.... y va deixar que la miseria s'ensenyeugues á perpetuitat de sa llar, matant amb las privacions la salut de sos fills y de sa familia.

Assegura la preponderància dels polítics d'ofici, quins interessos están sempre en oberta oposició ab los del treballador y ab los de la població tota.

Als bons Tarragonins y en particular als del primer districte

Tots me coneixeu: molts són los qui m'honrèu ab vostra amistat, y no sé que tingui cap agraviat entre vosaltres: la conciència no m'acusà d'haver fet mai cap mal á ningú, y en canvi, tinc la satisfacció d'haver fet lo bé que hi pogut á tothom, sense distinció de classes ni de categories: poch ha sigut, ja ho sé, prò no hi tingut medi de ferne més.

Nascut á Vilanova y Geltrú, joia preuada de nostra terra, pàtria de l'Arquebisbe Armanyà, què ha sigut un dels Prelats que més han fet per Tarragona, vareig vindrà aquí l'any 82, ab lo nombrament d'Escríbà d'actuacions del Jutjat de 1.ª instància, qual càrrec hi desempenyabat honra y satisfacció de tots. Magistrats, Jutges y compays, haventme sempre tractat los superiors com amichs, y com á germàns los digníssims companys que allí tenia.

L'any 99 vareig deixar voluntàriament l'Escríbania per exercir la meva carrera d'Advocat, abandonant lo pà seguir y honrat d'aquella casa, ahont havia passat la joventut y treballat sempre ab entusiasme, sempre dintre de l'imparcialitat més severa y sense prejudici de cap mena, á favor de totes las causes, que de bona fe creya justas, encara que'l meu treball no fos més que lo de portar una humili pedreta, á fi de que la justicia humana vingués á ésser un reflexe de la divina. Al fer aquell cop-de-cap, refiava de que la meva modesta història y la meva conducta podrian ésser fonament d'una nova manera de viure, una mica més profitosa pera'm meus fills, encara que'l treball hagués d'ésser més dur y aclaparador quel qui fins alashoras havia portat asobre. Al sortir del Jutjat, la meva fortuna era, á ben poca diferència, la mateixa de quan hi vareig entrar; no ho dich bé; perque sortia ab un capital d'amistats fondas, que may l'enveja me podrà robar, y ab lo cor plà d'esperança.

Pera tots los qui ab convicció emetren sos vots, fossin quins fossin los ideals, consignarèm nostre major respecte. Rés hi fà que no pensin com nosaltres, que sigan nostres enemicxs, si volen, és ab gust qu'acceptem lo veredict de del poble, puig no altra cosa significan las eleccions. De la mateixa manera que busquem lo respecte pera nostres idees, som respectuosos ab las dels demés; nostre desprecí, nostre enuig, és pera aquests polítics d'ofici que sens ideals de cap classe, dihentes avuy conservadors, demà republicans, l'altre dia lo que'n convé, buscan sols en la política

ó dels seus interessos; y en aqueix punt dech fer constar, que may ni per l'amistat ni menys per los guanyys, he abandonat ni abandonaré l'ideya de la justicia, y que may he defensat res que no hagi crègut que sigui de justicia y de llei: la justicia y la llei seràn sempre lo meu fi, així com la transacció y la concòrdia los medis de que ab preferència m'he valgut y m'haig de valdrer sempre.

Un dels assumptos que se m'han confiat y que vareig acceptar ab satisfacció, per crèrlerlo just, va ésser la defensa dels drets dels regidors de l'horta de la Pedrera contra las pretensions de La Protectora, associacions abduïdes Tarragoninas. La Protectora que té per President á l'Alcalde de Tarragona y per Tresorer á D. Miquel Malé y Clòs, pretén allargar la seva mina per lo centre del llit del riu fins ben apropi del punt en que los ferro-carrils directes, de Madrid a Zaragoza y Barcelona, atravessan lo Francolí, segons resulta de la petició que en nom de la societat va firmar son Vis-president D. Anselm Guasch y Robuster; de modo que tots los aprofitaments avuy existents del més de Blanquet per amunt y que dónan vida á las hortas de La Pedrera, las Sorts y Siquet, dels termes de Tarragona, Pallaresos, Constantí, Perafort y La Pobla, tots segons autoritzades opiniòns facultatives, quedarien sechs, si la Protectora obtingués la concessió que té solicitada. Y com és natural, los importantissims interessos amenaçats per la Protectora se varen alarmar, y á la vèta dels de la Pedrera se van aplegar, juntantse ab ells los qui regan de las acequias del Molí Tendre, del Molí Nou y de la Granja, del terme del Morell, perque si bé aquelles hortas són més enllà del límit de la concessió que la Protectora vol obtindrer, los propietaris volen ajudar als de més ensa, perque ab lo mateix dret que avuy se pretén arruinar als uns, demà se'n voldria arruinar als n'ells.

Y tots plegats los regidors de las set acequias, varen nomenar dos delegats per cada una d'elles, constituintse en junta, de la qual n'és President l'honorabla D. Lluís Fontana y Esteve y vocal D. Pau Monguí, dignes representants de las hortas de la Pedrera; tots ells varen honrarme confiantme la direcció de

sá defensa, y jo vaig acceptarla, perque com amich de la justicia y de la ràho no podia rebutjarla.

¿No'n queixèm los tarragonins de l'absorció y dels privilegis de Barcelona, en molts casos que'n perjudican? Donch sab quin dret velen alguns mal aconsellats portar la miseria als pobles veïns, que Tarragona té la obligació d'estimar com á mare? No n'hi ha prou encara ab allunyars los de Tarragona, no fent res per atrárelos, estableint mercats y rebajant las tarifes de Consums, qu'hem de voler que'n aborreixin anantlos hi a pendre l'ayga ab que de temps immemorial vénen regant las seves hortas? En altre concepte: ¿no'n hi ha prou encara ab la Pedrera que, com hedí són las que en primer terme quedarien reduïda a terras de seca, si'l projecte de La Protectora anés endavant?

Y per si, en lo suposat cas de que fos Tarragona la qui volgúeu una cosa evidentment injusta en perjudici d'un tercer, jo, encara que'm quèdés sol, que á bon segur no m'hi quedaria, perque en nostra ciutat hi ha molts aymants de la justicia, tindrà valor per dirli, que allò no devia pretendrelo, de la mateixa manera que tots tenim lo deber incluidible d'evitar que's nostres pares óls nostres fills óls nostres amichs, vulguen pender lo que no sigui seu. Quedis La Protectora ab lo que té, ab arreglo á llei, retiri sos desgabellats projectes, yá bon seguir que ningú li dirà res.

Y d'aqueste assumptu d'interès purament privat, que ha de resoldre en primer terme entre dues societats tarragoninas, una que defensa'l seu dret y l'altra que li vol usúpar, d'això se'n ha fet ús, prò d'una manera ignoble y vil, pera combatre la meva candidatura en las darreres eleccions de regidors. Lo jots.

diumés prop-passat, quan los enemicxs de la candidatura administrativa se varen perduts, varen resoldre fer un va-y-to per guanyar, costés lo que vulgu

los qui creuen que's Ajuntaments han d'essèr corporacions políticas; y de l'altre los qui tenim com a dogma que'l Ajuntaments s'hau de concretar a fer administració.

Cinc dels vuit candidats nostres han sigut vencuts, ja sabem tots per què y còm: pròls tres que han sortit elegits contra la voluntat dels caciquistas, mandràn ab fermesa nostra senyera y farán sentir dins de l'Ajuntament, la vèu de tots los qui desitjèm la regeneració de Tarragona.

Ara que'n coneixem, no'n desllièm: si estèm sempre units, la victoria serà nostra; no dels homens, que rès valèm, sinó de la moralitat y de la justicia que són el resum y compendi de nostre programa.

JOSEPH VENTOSA Y MARQUÉS.

Comentaris

L'embull electoral

Lo manifest publicat per nostres amichs produí un gròs pànic entre las filas caciquistas. Després anaren tranquilissant de mica en mica fins a l'extrem de descomptar la nostra derrota com a cosa infalible; tot lo més que'n concedien era un regidor.

Vingué'l dia de las eleccions y succehi lo que ja se'n havia dit y quèl dissapte possarem en coneixement del Sr. Amer, o sigui que'l elements caciquistas tenian lo propòsit de trencar l'urna del Pallol. L'objecte no cal dirlo: que hi hagués elecció no més que n'lo colegi de ca la Ciutat pera poguer aixis pendrer lo pols de las forces dels nostres amichs en lo districte de més lluya.

Tal dit tal fet: lo gendre de l'Arcalde se barallà de veritat o de comedia ab lo president del Pallol, y com si la urna tingüés rès que veurer ab las martingals políticò-administratives.... cop de puny y llestos. Nostres amichs criaren al Notari, s'estengué l'acta correspondent, y's trobaren que la urna contenia 31 papeletas, essent 25 lo número de votants. Hi ha que fer constar que'l president del Pallol és director d'un diari soi disant conservador y partidari de la moralitat en tots los ordres.

Trencada l'urna del Pallol, succehi lo que succeix sempre: que tot és encanadís, y uns quants caps-calents repiten la suerte en altres colegis de la part alta.

Quan a la tarda's conegueren los resultats dels colegis ahont hi hagué elecció, l'espant y estupefacció dels caciquistas fou gran, per haver los nostres amichs obtingut lo primer lloc en los col·legis dels districtes primer y segon. Entre això y lo no haver resultat elegit cap políticò-administrativo, en los districtes quart y quint, s'enfurismaren de mala manera.

Sense arguments no's pot guanyar, digué un candidat, y com tots hi estiguérem conformes, los m'vingue d'ano mes bén un dia de coll pera procurarselos y preparar la lluya. En lloc del dilluns se celebrá l'elecció parcial lo dimars. D'ahont sortiren los arguments? Fan correr que arribaren de Barcelona, però tots las senyals són de que tenen un'altra procedencia, que no cal ni indicar.

Ab arguments tan convinents la gent anava a votar a carretera feta. Fins treballadors pujaven del moll en cotxe.... y s'entornavan ab la propina corresponent. Ab tants arguments, y ab la grossa influència del caciquisme en pes, per poch se quedan a la lluna de València, puig no hi va anar més que de set vots.

Devant d'un quadro tan animat & Reserva prou se queixava que no li haguessin donat l'alternativa en això dels arguments, puig los favorescutes no són pas més macos quell.

Los dos candidats federals, los dos canyellistas y los tres nostres, dènhen la elecció als vots expontanis del poble. En cambi's altres, sense las cireres no menjarien confitura, per ara, puig per després.... Dios sobre todo. Totas las senyals són que ab tanta pluja lo que s'ha sembrat en aquests dies no grillarà. Si això succeix com ha de succeir, si la llei és llei, creguin que ns diverteríem.

D'ensenyança

En la sessió que'l dia 13 celebrá'l Congrés, lo marqués de Figueroa explaná una interpellació sobre ensenyansa, analisant las reformas en las Escoles Normals y de Comers, combatentlas, y sent un detingut estudi dels plans d'ensenyança en diferents nacions, especialment Alemanya.

Vostes pensaran, que la cambra va escoltar ab gran interès al marqués de Figueroa? Donchs, no senyors, puig segons diu lo corresponent la Càmara presta poco interés a este debate.

La veritat és que parlar de qüestions d'ensenyança en un pais ahont tohom sab massa, és de lo més cursi que hi pugui haver. Ara s'il de Figueroa hagués parlat contra's catalanistas o tractat algú assumptiu de política menuda, allòs tots los diputats hauríen estat pendents de la seva paraula.

Si al parlar de l'ensenyança, ningú hi parà atenció, poden tindre la seguritat, que quan poc després prengui la paraula en Romero Robledo pera discutir las actas de Madrid, lo salò devia omplirse pera sentir las agudezas del més xerit dels nostres politichs.

Per cert que'l d'Antequera, va parlar com un llibre al declarar que las eleccions de Madrid foren una falsedad vergonzosa, puig hi hagué tupinadas para tots los candidats incluso para los suyos.

De mica en mica'n ho amirán dihent tot, aquests apreciables politichs, sense

guardar ni tant sols las apariencias. Això prova que tot va de baixa y que tots plegats estèm curats d'espant.

Un horò mateix s'acostuma a lo bò que a lo dolent.

Cosas de la Marina

Tot aquell soroll que hi hagué ab motiu de si devian o no fer Marina de guerra, s'ha traduït aumentant considerablement lo presupost del ramo, cosa que no'n ha sorprès gens ni mica, puig en aquest benaventurat pais tots los conflictes se resolen de la mateixa manera: pagant los altres, es à dir, lo contribuents.

Solzament lo diputat carlista Sr. Llorens se va atrevir a presentar una esmena, contra no sé quins crèdits extraordinaris, qual legislació deuen aprobar las Corts. Ab ocasió d'això'l Sr. Llorens nos ha fet sapiguer, qu'un crèdit de doscentas mil pessetas que's concedeixen pera adelantar las obras d'un cuartel que s'edifica en l'arsenal de Cartagena, s'han gastat en lo personal tècnic y administratiu que dirigeix la construcció, sense que l'edifici hagi adelantat rès. En quant als barcos que s'estan construint desde l'any de la picó, cital' Princesa d'Asturias que porta ja gastats divuit milions, es'ent lo presupost de catorze, y encara'n faltan quatre o cinch més pera enllistar; en lo Cardenal Cisneros hi van empleatars divuit milions y Deu sab los que's necessitaron pera acabarlo; lo Catalunya costa ja vint milions.... y's que engolirà encara.

De tot lo qual resulta que'l barcos que's construeixen en los nostres arsenals, nos costan un ull de la cara, quasi lo doble de lo que valen a l'extranger, y que després de passar anys y anys en construcció, quan estan a punt de navegar, ja han passat de moda. Això últim suposant que resultin bons, que no ès gens freqüent.

Ja ho deyam no fà gayres días: l'únich medi de regenerar la Marina, está en tancar los arsenals, vendrar per ferro vell tot lo material que tenim y fer foch nou, comprant pera y tant los pochs barcos que necessitem a l'extranger, puig fins ara no havém demostrat sapi-guerne construir.

Carta desclosa

Pera'n Lluhi y Risseech

Ho vèu amich Lluhi, com s'ha equivocat de mitj a mitj, tot y sent un dels primers intelectuals del federalisme català, lo mateix que s'han equivocat en Zulueta, Pi y Arsuaga, Pi y Sunyer, Roig y Armengol, Tona, Bò y Singla, Fabregat y altres conspicuus del federalisme y republicanisme de Catalunya?

Cregueren vostès qu'era deber dels partits republicans, aprofitar aquest noble y generós momument del nostre poble que va'n contra dels partits caduchs,

veus y dolents, a qui cal justament imputar las desgracias d'Espanya.

Cregueren vostès que l'acoblarse directa o indirectament ab los cacichs y ab los homes de l'actual dinastia era, un erro gròs, lo més gròs de quants n'ha comès a Espanya, desde 1875, la democracia jacobina. Perque això era volquer aturar una corrent impetuosa d'opinió, una corrent que sab y pot arribar a terme, encara que pera arribarhi tingui de destruir preocupacions y obstacles, institucions y homes.

Donchs han sofert un erro gròs, repteixio, per lo que puch deduhi de lo que'ha succehit aquí.

Aqui, á Tarragona, enarbolant una senyera ab los lemas de moralitat, bona administració y honradesa en lo Municipi, qués lo qu'han vingut predicant sempre's republicans, inicià un hermós moviment lo nostre poble, que ben bé pot ser un renaixement veritat de l'espiritu públic, desitjós d'intervindre en lo govern de sos interessos.

No s'exclua a ningú. En aquest moment hi cabia tot ciutat d'bona voluntat: socialistas, monàrquics y republicans, siguiessen quinas vulguessin las sevas ideas, obrers, menestrals y senyors, en una paraula, hi cabían en aquest momument, tots los que's trobessin units en aquests dos principis: la necessitat de destruir aquesta oligarquia de caciques qu'au dominan, y l'amor á la patria tarragonina.

Donchs per haber cregut honradament los aludits republicans que això no's podia combatre desdel camp de la República sense fer aquesta incompatible ab la significació y nobles y altis fins que té aquest despertar de Tarragona, s'han vist motejats de reaccionaris, insultats y escarnits,—si bels insults no constitueixen cap mena d'argumentació—per un setmanari qués titula republicà, havent arribat a l'extrem datribuirlo hisets, de quina falsetat n'era són inspirador ben sabedor.

Tot entenen los injustament agreigats que la democracia no pot viure un sol moment al costat dels cacichs, ni fer ab ells un honorat treball comú, no han tingut, no obstant, una paraula de reprobació per aquells que desde las planes de dit periòdic, fan concient o inconscient, que no volèm per ara esbrinarlo, la causa del caciquisme tarragoni; si bé passà això per una ráholt molt sencilla: perque saben respectar las conviccions ajenes, encara que les crequin erradas.

Ab això, ja ho sab: vostè ab tota la seva austeritat y firmesa de conviccions

republicanas, lo mateix que's seus companys de causa, són atraus y reaccionaris, són elements corrompidos y corruptores.

Los puritans, los que practican la bona y sana doctrina, la gent veritablement honrada, los republicans terriblement intrajents en tot quant pugui afectar á la conciencia o á las ideas, ini cal dirlo ja són, sens lo més petit dupute, los que dirigeixen y redactan l'aludit setmanari que, per la seva cultura y per lo sentit de justicia qu'en sas planas brolla, tant honra al republicanisme de la nostra terra.

Rés, que'l barcos de Tarragona qu'aquí han procedit com vostè y's seus a Barcelona, tenen la conciencia enterament atrofiada y han perdut la noció de lo just, de lo recte y de lo honrat.

Això ho ha decretat desde l'aludit setmanari, son desorientat inspirador, quina autoritat es indiscutible entre los republicans de las comarcas tarragoninas.

Segueix admirantlo com un dels cervells més ben equilibrats de Catalunya y es'és sempre de V., bon amich Goye.

Tarragona 16 de Novembre de 1901

Las eleccions municipals

May de la vida s'ha notat l'entusiasmme de que s'ha donat mostra en la passada lluya electoral. Malgrat la premura del temps y's mil y un inconvenients que hagueren de vence's los sostenedors de la candidatura administrativa, sa organització era tan protracta y las simpatías de l'opinió envers los nostres candidats tan manifesta, que si las eleccions, com era d'esperar, acaban lo diumenge, lo triomf hauria sigut tan sorollós y complert, que no duplèm resonaria encara per tota Espanya.

Degut a n'ao segurament, comensaren a corr el dissapte á la tarde insistentes remors de que'l elements caciquistas, vegentes perduts, preparaven pera l'ensentdemà grans coacciones y escàndols, senyalantse com a un de tals, l'esbossament de l'urna del Pallol. Se donavan tants detalls d'aquest fet y tenian tals graus de certesa las versions recullidas, que una nombrosa comissió de veihins del Districte primer visità aquell mateix vespre al Sr. Gobernador, posantli de manifest lo que en públic se deya.

Lo Sr. Gobernador, amatent a las reclamacions de la Comissió, cridà á l'Alcalde qui li respondéu ab lo cap de que no s'alteraria l'ordre. No obstant, las versions s'accentuaren á cada moment, y á la matinada, entre los partidaris de la candidatura administrativa, era plèl'convenciment de que quelcom grave succeiria durant las eleccions. Los fets demostren que no anavan errats los nostres amichs.

Vegis suscitant expliqat lo que va ocurrir el diumenge

Està format aquest per las dues seccions de cá la Ciutat y'l Pallol. En l'última de las seccions nomenades presidia lo director de La Opinión D. Joseph R. Cortés y actuava d'interventor caciquista'l gendre de l'Alcalde D. Antoni Rovira. Com sab tohom, lo Districte primer és lo feudo de Malc, y per això la batalla aquí revestía més importància que'n lloc, puig del triomf de la candidatura administrativa dependia la mort del caciquisme.

A dos quarts de nou, mitj hora després de constituyida la Mesa del Pallol, l'interventor gendre de l'Alcalde se'n adonà de quel President escamotejava las papeletas; y com malgrat la conxòra de torristas y marioanistas, existia entre las dues collas mútua desconfiança, lo Sr. Rovira s'abalsanà contra'l President, atrapantlo ab un parell de papeletas á la mà.

L'escàndol que allavoras vá desenrotllar-se pot explicarse. Los Srs. Cortés y Rovira s'apostrafaren de traidors y altres finesas per l'estil, y quan semblava que's sossegussin los ánims, lo señor Rovira engegà un cop de puny á l'urna, tombantla y fentla en deu mil bossins.

Los nostres interventors y's federales reculliren las papeletas trobantse 31 quan solzament havíen votat 26 electors, y acte seguit se requiri al notari D. Simó Gramunt qui aixecà la correspondent acta, tancantse'l cologi.

La nova de lo ocurregut al Pallol, que no té precedents en l'istoria electoral de Tarragona, s'escampà ab vertiginosa rapidesa per tots los àmbits de la ciutat, exaltant los ánims de que'l promovedor del conflicte siguiessen lo President torrista y'l gendre de Malc, és á dir, los representants dels mateixos que durant tota la setmana havian dit qu'ells

havien brut o nèt.

L'elecció en la secció de cá la Ciutat, interrompuda per uns moments, continua ab tranquilitat durant tot lo dia, mercès als esforços dels nostres representants pera mantindre l'ordre, consignantse una protesta perque, suspesa la elecció en l'altra secció no s'havia tantat també aquest cologi.

Com ja saben los nostres llegidors, en aquest districte lluya electoral los següents candidats: D. Joseph Ventosa y D. Ramón Vallhonrat, administratius; D. Joseph Vilar y D. Antoni Chulvi, torrista-marioanista, y D. Ramón Cavallé, federal.

AI Districte 2.º

Rés de particular havia succehit en aquest districte, format per las seccions dels Orfens y del Carrer Major, quan á las nou del matí, poch després de lo ocurregut al Pallol, se presentà un elector á la darrera de las esmentades seccions, y mentres los interventors buscaven lo seu

nòm a las llistas, agafà l'urna, llenantla contra la paret. Se reculliren las candidaturas, y una vegada comprobat que corresponian al nombre de votants que fins alashoras s'havian presentat, continuà l'elecció, suspenentse al cap d'una hora á petició d'algunes comissions que ho reclamaren.

En la Secció dels Orfens continuà la elecció sense novetat fins a las quatre de la tarda.

Lluyavan en aquest Districte's següents candidats: D. Joseph M. Boxó y D. Tomás Jordà, administratius; D. Joan de March y D. Joseph Comaposada, canyellistas; D. Ramón Vidal y D. Joseph Teixidó, torrista-marioanista, y don Andreu Babot, federal.

AI Districte 3.º

Està fermat aquest per la Secció única de l'Escola Normal y hi lluyavan tan sols dos candidats: D. Joan Tomás, administratiu, y D. Baldomero Baró, silvestra.

A poca diferencia y á la mateixa hora succehi una cosa semblant á lo ocurregut en lo Carrer Major. Un subjecte presenta a v' tar y s'emportà l'urna deixant-la á terra, ahont fou trencada per altres.

Havian votat fins aquest moment 40 persones, y un cop recullidas las papeletas se vegé quèl nostre candidat portava una votació molt nutrida.

La Mesa en vista de lo sucedit suspengué l'elecció y's iancà'l cologi.

AI Districte 4.º

Ab lo major ordre constituyiren las Mesas y's verifica l'elecció en los tres col·legis de l'Institut, Caputxins y Fortuny que comprèn aquest Districte. Ni'l més petit incident turbà la pau durant tot lo dia, malgrat que la lluya tingüe's ls caracters d'una veritable batalla pel nombre may vist d'electors que acudiren a depositar los seus sufragis.

Es aquest districte sens doute'l de més independencia de Tarragona, per ésser gayre bé impossible la compra de vots y altres baixes que s'estilan en días d'eleccions, y per això creyem quèl resultat de l'escrutini

Pastillas Morelló

» Tomás Jordá.	84 »
» Ramón Vidal.	153 »
» Joseph Teixidó.	131 »
» Andreu Babot.	31 »
Districte 3. ^{er}	
D. Joan Tomás.	60 vots
Francisco Ixart.	178 »
Districte 6. ^{er} —Secció 1.	
D. Jaume Sans.	148 vots
Carles Masdeu.	64 »

Resultaren donchs elegits regidores los Srs. D. Antoni Rossell, D. Joseph M.ª Boxó y D. Ramón Vallhonrat, administratius; D. Francisco Yxart y D. Agustí Virgili, silvelistas; D. Joseph Sabater y D. Jaume Sans, canyellistas; D. Francesc Llauradó y D. Carles Masdeu, federaus; D. Joseph Vilar y D. Ramón Vidal, torristas, y D. Joseph Teixidó y D. Antoni Chulvi, marianoistas.

Aqueixos foren proclamats en l'acte de l'escrutini'l passat dijous, consignant-se a periclos dels Srs. Boxó y Vallhonrat una protesta demandant la nulitat de les eleccions celebradas als districtes primer, segon y tercer.

Felicitacions

Ab motiu de la nostra campanya electoral, hem rebut nombrosas felicitacions de paraula y per escrit, que de tot cor agrahim.

Mereix especial menció'l següent ofici de l'Unió Catalana:

«La crisi d'agitació y convulsions malaltissas qu'en lo present periodo electoral pateixen algunes poblacions de la nostra Catalunya, mercès á un estat de perversió de las conciencies, faria defallir l'entusiasme dels qui treballen per veure á la nostra Patria dignificada y lliure, sinó ns aconhortés l'exemple dels patricis que com los d'eixas entitats catalanistas de Tarragona y ls del Centre Català de Sabadell y Centre Catalana de Sarrià, pensant serenament y sentint ab honradesa, intervenen en la lluita electoral de sa localitat respectiva, inspirantse tant sols en los acorts presos per lo Catalanisme en l'Assamblea de Reus y ratificats pel mateix Catalanisme en la memorable Assamblea de Tarrassa.

A las susditas entitats catalanistas de Tarragona donchs los hi pertoquen l'honor d'esser de las primeras qu'han dut á la pràctica ab tota sa inmaculada pureza lo criteri de l'Unió Catalana en lo que's refereix á eleccions municipals, y consideranlo aixís questa Junta Permanent, q'ha constar en acta la satisfacció ab que ha vist lo vostra digne procedir, desitjan que la vostra esmerada correcció y pura ortodoxia, serveixin d'espill en conseqüents ocasions a otras entitats adheridas.

Lo que ab gust vos comuniquem pera vostre coneiximent y satisfacció, pregantvos ensembs que trasmeteu dit acort al Sr. Director de Lo CAMP DE TARRAGONA.

Deu vos guardi molts anys.

Barcelona 8 de Novembre de 1901.—Lo President, Joseph M.ª Roca.—Lo Secretari, M. Rocamora.

Sr. President de l'Associació Catalana de Tarragona y sa Comarca.

Hem rebut també ls següents telegramas:

«Reus, 11.—7th tarde. Lliga Catalanista felicita campanya resurrecció pàtria. Avant sempre. President, Pellicer».

«Reus 11.—9th tarde. Lo Somatent felicita vostres esforços vers renaixement personalitat Catalunya.—Redacció».

PUBLICACIONS REBUDAS

Lo Teatre Regional. Número correspondient al 2 de Novembre.

Joventut. Número 92 del 14 del corrent. Lo text tan ben cuidat com de costum.

Pluma y Lápiz. Número 55, any segon. Aquesta revista millora cada dia sus condicions materials.

Catalunya Artística. Número 75, any segon. En la galeria de catalans notables publica'l retrato de D. Sebastià Rafart, director de la Societat coral «Enterpe de Clavé». La part literaria molt ben cuidada.

La Ilustració Levantina. Lo número 25 d'aquesta important publicació conté'l següent sumari.

Gravats. La diada dels morts, dibuix de F. Sans Castaño.—Crèu de terme de Sant Martí de Provensals.—En Lluís Millet, director del «Orfeó Català».

Mr. Charles Bordes, director de la «Scola Cantorum» de Paris; Mlle. Marie de la Ronviere, soprano; Mr. Jean David, tenor; Mr. Albert Gebeliu, baix; Mme. J. de la Mare, mezzo-soprano.—Repòs etern, quadro de N. A. R. Brendan.—Llosa del panteó de la familia Montobio.—La castanyera de la Plaça Real, dibuix de J. Nolla.—Monastir de Sant Cugat del Vallès; Capitells dels Claustres, dibuixos de Gosé.—Crèu de ferroforat.—Mtre. Alexandre Marraco.—Santa Creus; Sepulcre de N. Alemany de Cervelló.—Quinto ilustrat per Aurora Caricaturas estrangeres.

Text: Crònica de Catalunya, per Jo-

Xampany Catalunya,

Text: Crònica de Catalunya, per Jo-

Xarop de hipofosfats CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a-Tortosa.—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofríà desde més de un any de una escròfularcònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se presenten per aquests cassos, vaig ensenyàr los **Hipofosfats Climent**, trobant consol lo pacient ja en el primer frasco y molt prompte la curació completa.—**Dr. Siloniz**, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a-Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu en tots los cassos d'**Asthenia** presents a la meva clínica a causa d'afeccions genitales provinentes de la falta de fixesa de las visceras abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigixis lo llegítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

Maquinaria agricola, industrial y vinicola
Compleix assortit en ferreteria

Marceli Vicens

APODACA, 27, TARRAGONA
Unich representant en aquesta província de pimportant casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanller y C.^a, constructors d'aràdas y bògits per fonda llauradas y demés màquines agrícolas

LA JOYA DEL CENTRE
ESTABLIMENT DE BEGUDAS

JOSEPH RIOLA
22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22
Se despatxan tota classe de vins y licores de les més acreditades marcas á preus molt econòmics.
Se serveix á domicili.

La confianza

SASTRERIA DE EMILI PUJOL
9, Unió, 9
TARRAGONA

RELOTGERIA
F. RIGAU
Baixada de Misericòrdia, 14
TARRAGONA

Gran assortit de rellojes de totas classes y preus. Taller de composturas.

CERVERSERIA MODERNA
(A CA'L BOYRA)
DIPOSIT DE GEL

Vins de totas classes. Refrescos y licores. Serveix á domicili. Ressopons tots los días á preus molt acomodo.
Unich representant de la cervesa Moritz. Rambla de Sant Joan, 72, cantonada al carrer de Fortuny.

Gran fàbrica de braguers
34, Unió, 34

Hernadios (TRENCACTS), Aquest establiment compta ab los avençments moderns y pràctics que la ciència requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdics.

Especialitat en lo bruguer Articular Regulador Sistema Monsterrat y ab lo tractament de les trençadures.

Grans existències en braguerets de goma pera la curació radical de les trençadures congènitas y adquirides de l'infància y tot lo concernent á Cirurgia y Á Ortopèdia.

Casa recomenada per tots los senyors metges que dan tingut ocasió de conéixerla, tant per los generos de son catàleg com per los preus reduïts.

PERE MONTSERRAT, Unió, 34-TARRAGONA

Sastrería, Camiseria y variis gèneros

J. GUELL
39, Major, 39-TARRAGONA

Pera senyors: Alpacas, estams, gerres, vi cunys, llanillas, drils, camises blanques y de color.

Pera senyoras: Alpacas, sedalinas, vichys, mussolines y percals d'alta novetat.

Roba blanca, articles pera dols, llenços de fil y de cotó.

Mundos, paraguas y cotillas, tot á preus baratissims.

Gangas: Se liquidan á preus molt baratos, trossos ó escrupolons de panyos, armurs de seda, llana y estampats.

TRAJOS Á LA MIDA
39. Major, 39-TARRAGONA

Emulsio Nada! Unica que conté un 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallà y glicerofosfats y hipofosfats de cal y de sosa. Aprovada y recomendada pel Colegi Medicí oficial de Barcelona i analitzada per Dr. Bonet, catedràtic de Farmacia á l'Universitat de Madrid. Es aliment, lleminadura y medicament tònic y estimulant del desenrotlllo fisich; augmenta la secreció de la llet; ajuda la creixensa dels ossos y trencar les dents; d'efectes positius en las embraçades y en l'infància. Es crema clara, blanquisima y la mes agradable (s'conserva sempre.)

Cura la tos, catarros, bronquitis, tisis, escrofulas, hifatisme, rauquisme, debilitat, poes, reumatisme, diabetes etz, etz.

Rebutjar las similars y estrangeras, que no receptan, despatxans ni prenen los bons espanyols. De venda, en totas las farmaciacs.

Depòsit: Dr. Andreu L. Gasa Barcelo-

na G. Garcia, Martín y C.^a y Fernandez, 4,

Madrid y en totas las capitais y poblacions importants, M. Nadal, Tarragona.

BANY'S MEDICINALS

AYGUAS DE MAR Y DOLSA

Pera las personas que sufren dolor REUMÁTICÓ INFAMATORI, axis, cox, herpetismo y erupcions, se preparan uns banyos compuestos, ESPECIALITAT DE LA CASA, que donan excelentes resultats, conforme ho acreditan lo sens nombre de personas que tots los anys se curan.

En més de 50 anys que està obert l'establiment, baixa la direcció senyora de los mateixos amos y propietaris SENYORS SARMI GERMANS, è indicats dits banyos compuestos, per la majoria dels senyors mitges d'aquesta capital y de fora, lo qual creiem es garantia suficient per las personas que tengan á visitarlos, ab la seguritat que obtindran un prompte alivio en sus dolencias.

BANY'S DE RECREU EN BANYERAS PICAS DE MARRE.

Carrers de Mar, 30 y Lleó 48.-TARRAGONA

Calefacció per petroli

Economia Comoditat

BON CALOR SENS OLOR

Higiene ni perill

Calorifer DITMAR

PREU 15 PESETAS PER TOTA ESPANYA

MARIÀ CLANXET

Carrer de la Unió, 14, Tarragona

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

A. PONS ICART

SAN AGUSTÍ, NUM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genivas.

Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplasters, empomaduras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totas classes.

Lo Dr. Jordán

CIRURGIA DENTISTA

Ex-alumne del Colegi Espanyol de Dentistas, Ex-operador de la casa del Dr. Treviño, Madrid, etc.

Participa á los numerosos clients y al públic en general, que relacionan ab las millors casas extrangeras, pot oferir dents artificials á preus molt ventajosos.

Pera las operacions odontològicas que dit senyor practica, compita ab tots los anestesicis fins al dia coneguts.

PLASSA DE PRIM 2, PRINCIPAL, REUS

Opera á Tarragona los dimars de las 9 del matí a las 5 de la tarde y los diendres de 3 á 5 de la tarde

RAMBLA DE SANT JOAN 70, ENTRESOI

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANS

34, Carrer Major, 34, Tarragona

En aquest establiment s'hi trovarà un gran assortit de galetes, vins y licores de totas classes, tant del país com del estranger á preus sumamente rúbuts.

Especialitat en encàrrechs pera casaments y bateigs. Avantatjant ab anticipació s'elaboren lo exquisits dolços inglesos BATS VICTORIAS y LOCH JANÒHAS. Especialitat en el saborós pastel ESPOA-RIS

Gran magatzem de calsat

LLAS BALEARES

Rambla S. Joan, 50.-Tarragona

Fàbricas á Palma y Mahón.—Gèneros superiors y de durada.—Preu fixo.

La promptitud

Lo recader diari de Tarragona á Barcelona y viceversa. Andes, Canvielles, ofereixen los serveys á preus moltíssims, á totas las personnes que dignen honrato ab sa confiança.

Serveix tots los encàrrechs á domicili.

Punts ahont s'admeten: Tarragona, plassa de la Font, núm. 28, (barber) y carrer d'Apo-daca núm. 1, tenda.—Barcelona, Hospital 2 y 4 y carrer Filateras núm. 5, devant la plassa del Angel.

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

Real 6, cantonada Rebolledo 20

En aquesta casa trobarà la industria, la agricultura y las arts, un complet surtit de drogas, sulfat y primeras materias pera abones ab riquesa garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la millor marca

TARRAGONA

TOTHOM FOTÓGRAF

Á LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICOS

SEBASTIA CARDONA

Trobaran los aficionats á la fotografia un assortit complet de cambres, trespeus, cubetas, prempses escorredoras, d'positis d'auqua, esfumadors, calibres, fanals de varias formes, cartolinas, paper citrat Lumière, paper bromural llort, placas porcellanas, targetas postals sensibles, estereoscopios y vistas estereoscòpicas y bany viratge combinat.

Depositari del paper brillant Gelatina citrat de plata y albumina marca Tambaur.

Cambra instantanea. Lamp exprés 9 per 12 ab 12 chasis 70 pesetas.

Periscope-Delta diafragma iris 9 per 12 ab 6 45 "

Express minimum 6 1/2 per 9 ab 6 10 "

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 "

de campanya 9 per 12 70 "

instantanea Periscope-Delta (Stereoscópica) 9 per 18 110 "

Linch lo gust de participarà ma nombrosa clientela, que ha rebut las cambres Stereoscòpicas (Delta-tocata) ab propietat de poguer aplicar placas y pel·lícules. Premiada a l'exposició de París ab medalla d'or. Unica casa a Espanya que's troba en venda.

REVELADOR CARDONA

Unich en sa classe per ser lo més rápid, no s'altera ni taca

PREUS SENS COMPETÈNCIA

SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI Á DISPOSICIÓ DELS CLIENTS

APODACA, 27, Y PLASSA D'OLÓZAGA, 9, TARRAGONA

EXCELCER

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable, y teixit tantíssim bò, que resiste tota prova al devall d'un canó.

Ademés, també té uns vanos ab uns pintats tan rebòns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer millor, aproposit per regalos; causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas y un gran assortit de basons, parassols de totas menes que son m.l., barato y bons.

Millor dit: no ya cap casa en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

Quintana y Torres

Guanos ELEFANT

de composició garantida propis pera hortalisses, cereals, llegums, farratges, arbres fruitals, vinyas, etc., etc., especials pera cada cultiu.

Materias químiques y minerals de gran poder fertilisant. Despullas: segón, segonit, tritis, farina, cuarta y segona. Preus ventajosos.

Carrer de Barcelona, 4.-Tarragona

Gran Saló de Perruqueria

SABATER GERMANS

52, RAMBLA DE SAN JOAN, 52

Los propietaris d'aquest establiment tenen lo gust de oferir al públic lo major, esmero en tots los serveys. Especialitat en treballs de cabell per dificils y artístichs que sigan. Compleix assortit de perruques y demés postissons pera teatre que's llogan á preus arreglats.

Srs. Climent y C.^a-Tortosa.—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofríà desde més de un any de una escròfularcònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se presenten.

Climent y C.^a-Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu en tots los cassos d'**Asthenia** presents a la meva clínica a causa d'afeccions genitales provinentes de la falta de fixesa de las visceras abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigixis lo llegítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en exp